

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Ivony Šubrtové a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobkyně: **H. E.**, bytem S. 143, H. K., zast. Mgr. Jaroslavem Čapkem, advokátem se sídlem Komenského 241/35, Hradec Králové, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. června 2016, č. j. KUKHK-21868/DS/2016/GL,

t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět sporu

Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný jako odvolací správní orgán zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové ze dne 24. března 2016, sp. zn. SZ MMHK/001060/2016 OD2/JC MMHK/050082/2016. Tímto rozhodnutím zamítl ve smyslu § 123f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), správní orgán prvního stupně námitky žalobkyně proti záznamu dvanácti bodů v registru řidičů a tento záznam potvrdil.

II. Obsah žaloby

Ve včasné žalobě uplatnila žalobkyně dvě žalobní námitky.

V první z nich namítala nesprávně zjištěný skutkový stav přestupku ze dne 18. 12. 2015. K tomu uvedla, že nikdy nerozporovala, že důvodem zastavení jejího vozidla policisty bylo telefonování za jízdy. Podle žalobkyně je však podstatné, proč telefonovala. Zasahujícím policistům sdělila, že veze nemocného syna, kterého ten den postihl již druhý epileptický záchvat. Žalobkyně dále popsala zdravotní stav syna. Uvedla, že s průběhem běžného epileptického záchvatu, které syna postihují, je obeznámena. Ten den se však jednalo o druhý takový záchvat, který se projevoval jinak než obvykle. Proto chtěla zavolat ošetřující lékaře MUDr. H., aby jí doporučila, co má dělat. V momentě, kdy probíhala silniční kontrola, již u syna nastala fáze klidu, zasahujícím policistům se tedy mohl jevit v naprostém pořádku.

Dle žalobkyně správní orgán prvního stupně pochybil, jestliže nepředvolal ošetřující lékařku MUDr. H. k podání výsledku, aby potvrdila, zda byla žalobkyní upozorněna na záchvaty ze dne 18. 12. 2015, a také aby jako profesionál vysvětlila správnímu orgánu jednotlivá stadia epileptických záchvatů. Pokud tak správní orgán nepostupoval, nedostatečně zjistil skutkový stav věci, protože nebyl schopen rozeznat, zda skutečně došlo ze strany žalobkyně k přestupku nebo zda žalobkyně svým chováním odvracela nebezpečí přímo hrozící jejímu synovi.

Dle žalobkyně měl správní orgán aplikovat zásadu zakotvenou v § 2 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, neboť všechny okolnosti případu nasvědčují tomu, že žalobkyně se snažila odvrátit přímo hrozící nebezpečí. Zároveň bylo povinností správních orgánů aplikovat zásadu in dubio pro reo. V souvislosti s tím upozornila na závěry rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2014-55, že záznam bodů do registru řidičů je trestem ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny a čl. 7 odst. 1 věty druhé Úmluvy.

Ve druhé žalobní námitce vytýkala žalobkyně správním orgánům, že nedostatečně aplikovaly judikaturu Nejvyššího správního soudu ve vztahu k přestupkům a k nutnosti oznamovat postihy za dané přestupky. S ohledem na shora uvedené závěry Nejvyššího správního soudu ohledně povahy záznamu bodů do registru řidičů bylo dle jejího názoru povinností správního orgánu oznámit jí jako pachatelce přestupků postih spočívající v záznamu bodů do registru řidičů a celkový stav jejího bodového hodnocení po každém spáchaném přestupku. V případě každého přestupku, v důsledku kterého jí byl učiněn záznam bodů v registru řidičů, tak měla od správního orgánu obdržet rozhodnutí týkající se přiděleného postihu. Tak tomu ale v daném případě nebylo, správní orgán žalobkyni oznámil až skutečnost, že dosáhla v bodovém hodnocení řidiče 12 bodů. Vyjádřila názor, že pokud jí správní orgán neoznámil jednotlivé postihy a body, které jí udělil do bodového hodnocení řidiče, nejsou tyto body vůči její osobě účinné, jelikož tu chybí základní zásada zakotvená při aplikaci trestu, což je povinnost vydání rozhodnutí o uložení trestu a doručení rozhodnutí pachateli trestu. Také v souvislosti s tím žalobkyně odkázala na shora citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

Navrhla proto, aby krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení včetně povinnosti zavázat jej k náhradě nákladů řízení.

III. Obsah vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný se plně odvolal na žalobou napadené rozhodnutí.

K první žalobní námitce zdůraznil, že provádění dokazování o spáchání přestupku je předmětem správního řízení o přestupku, nikoliv správního řízení o námitkách. Předmětný přestupek byl se žalobkyní vyřízen v blokovém řízení. S takovým postupem vyřízení přestupku žalobkyně souhlasila. Nepožadovala tedy, aby s ní bylo vedeno správní řízení o přestupku, v němž mohla vznést tvrzení na svoji obranu, že přestupek nespáchala. V rámci řízení o námitkách proti záznamu bodů do registru řidičů již žalobkyně nemůže po správním orgánu oprávněně požadovat, aby prováděl dokazování ohledně předmětného přestupku s odkazem na krajní nouzi.

K druhé žalobní námitce konstatoval, že zákon o silničním provozu nepředepisuje, aby správní orgán při každém záznamu bodů v registru řidičů oznámil řidiči provedení takového záznamu. Takovou povinnost má správní orgán až po té, co řidič dosáhne celkového počtu 12 bodů. V tomto směru tedy správní orgán prvního stupně nijak nepochybil. Naopak, postupoval dle příslušných zákonných ustanovení.

Na základě výše uvedených skutečností navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Jednání soudu

Při jednání soudu dne 16. 5. 2017 setrvaly obě strany sporu na svých názorech a stanoviscích. Žalobkyně své tvrzení, že se zdravotní stav jejího syna v mezidobí nikterak nezlepšil, doložila záznamem o výjezdu zdravotnické záchranné služby ze dne 7. 5. 2017. Zopakovala, že za jízdy telefonovala proto, že odvracela akutní nebezpečí hrozící jejímu synovi. Jednalo se tedy o krajní nouzi, která vylučuje protiprávnost daného jednání, a proto se nemohlo jednat o přestupek. Pokutový blok podepsala za situace, kdy byla ve stresu a chtěla mít celou záležitost co nejrychleji uzavřenou.

V. Skutkové a právní závěry krajského soudu

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "s. ř. s"). O věci usoudil následovně.

Předně krajský soud připomíná, že stěžejní je pro dané řízení otázka přezkumu záznamu v registru řidičů v řízení o námitkách podle § 123f zákona o

silničním provozu, zvláště pak rozsah tohoto přezkumu. Podle tohoto ustanovení, nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů v registru řidičů, může podat proti provedení záznamu písemně námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k provádění záznamu. Shledá-li obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky oprávněné, nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne, kdy mu byly námitky doručeny, provede opravu záznamu o dosaženém počtu stanovených bodů v registru řidičů a neprodleně písemně vyrozumí o provedené opravě záznamu řidiče. Shledá-li naopak příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky řidiče neodůvodněné, rozhodnutím námitky zamítne a provedený záznam potvrdí.

K rozsahu řízení o námitkách, tedy do jaké míry mají správní orgány rozhodující o námitkách proti provedeným záznamům bodů v evidenční kartě řidiče možnost přezkoumat jednotlivá rozhodnutí o uložení pokuty, se již v minulosti v několika svých rozhodnutích jasně vyjádřil Nejvyšší správní soud.

Za pozornost stojí zejména jeho rozsudek ze dne 6. srpna 2009, č. j. 9 As 96/2008-44 (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz), v němž konstatoval: „*Správní orgán rozhodující v řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů (§ 123f zákona o silničním provozu) je oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam (tj. pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy či soudu ve smyslu § 123b odst. 1 a 2 citovaného zákona), zda záznam v registru řidičů byl proveden zcela v souladu s tímto způsobilým podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá v příloze k citovanému zákonu obsaženému bodovému hodnocení jednání. Správní orgán však v tomto řízení zásadně nepřezkoumává správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na základě kterých byl záznam proveden, neboť na tyto akty je třeba nahlížet jako na správné a zákonné, a to až do okamžiku, než je příslušný orgán veřejné moci zákonem předvídaným postupem prohlásí za nezákonné a zruší je. Jedná se zde o důsledek zásady presumpce správnosti aktů orgánů veřejné moci. Je tedy zřejmé, že ověření existence podkladů pro záznam v rámci rozhodnutí o námitkách proti provedení záznamu bodů do registru řidičů je užší a než případné přezkumné řízení ohledně jednotlivých podkladových rozhodnutí pro provedení záznamu bodů, jak správně uvádí stěžovatel.*“

V řízení o námitkách tedy správní orgán posuzuje, zda byly záznamy bodů v registru řidičů provedeny v souladu se zákonem, tj. zda podkladem pro záznam bylo pravomocné rozhodnutí, zda záznam byl proveden v souladu s tímto způsobilým podkladem a zda počet zaznamenaných bodů odpovídá bodovému hodnocení přestupkového jednání. Tomu pak logicky odpovídá i výrok rozhodnutí a jeho odůvodnění. V důsledku toho tedy ověří, zda oznámení, které bylo podkladem pro záznam bodů v registru řidičů, plně odpovídá skutečností uvedeným v rozhodnutí nebo v dokladu o blokové pokutě (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2011, č. j. 5 As 76/2010-59).

Podstata první žalobní námitky však byla v tom, že žalobkyně se vracela k přestupkovému jednání ze dne 28. 12. 2015. Nerozpороvala, že v ten den skutečně za jízdy coby řidič motorového vozidla telefonovala, že ji přitom přistihla policejní hlídka, že řízení o přestupku bylo ukončeno tak, že podepsala pokutový blok, jehož

zákonné náležitosti nikterak nezpochybňovala. Z důvodů shora již uvedených ale namítala, že jednala v krajní nouzi vylučující protiprávnost daného jednání. Žalobkyně tedy požadovala, aby se správní orgány v řízení o námitkách podle § 123f zákona o silničním provozu, potažmo soud ve správním soudnictví, zabývaly přestupkovým jednáním ze dne 28. 12. 2015. Aby přezkoumávaly správnost a zákonnost rozhodnutí Police České republiky ohledně předmětného přestupku vydaného v blokovém řízení. Takovou pravomoc ovšem v daném řízení správní orgány nemají. Jak plyne například z právního názoru vyjádřeného v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2016, č. j. 5 As 168/2014-44: „*Správní orgán rozhodující v řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů (§ 123f zákona o silničním provozu) zásadně nepřezkoumává správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na základě kterých byl záznam proveden.*“

Pokud jde o podstatu blokového řízení, Nejvyšší správní soud setrvale judikuje (srov. např. rozsudek ze dne 4. 9. 2012, č. j. 7 As 94/2012-20), že blokové řízení je řízením zjednodušeným, ve kterém do značné míry splývá řízení s jeho výsledkem - uložením pokuty. Pokutový blok je svou povahou správním aktem, který závazně deklaruje, že určitá osoba se dopustila konkrétního, individuálně popsaného jednání, jež naplnilo znaky přestupku, a konstituuje jeho povinnost zaplatit pokutu.

Nutno tedy zopakovat, že řízení o námitkách proti záznamu bodového hodnocení v registru řidičů nepředstavuje opravný prostředek proti rozhodnutí o přestupku, jedno zda rozhodnutí ve správním řízení nebo v řízení blokovém, ani takový opravný prostředek nenahrazuje. K tomu lze odkázat na závěry, ke kterým dospěl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 30. 5. 2011, č. j. 2 As 19/2011-87, z něhož lze dovodit, že namítaná pochybení musí být natolik závažná, že oznámení či rozhodnutí podle ustanovení § 123b zákona o silničním provozu nelze jako podklad pro zápis vůbec použít, např. z důvodu jeho nesrozumitelnosti, či dokonce nicotnosti.

O takový případ se ale v dané věci nejedná. Jak už krajský soud uvedl, žalobkyně obsah pokutového bloku ze dne 28. 12. 2015, série FC/2013, č. C 151486, nikterak nezpochybnila, stejně jako skutečnost, že s uložením pokuty za dané přestupkové jednání tehdy souhlasila a na důkaz toho pokutový blok podepsala. Důvod pro takový postup, který žalobkyně uvedla při jednání soudu, tedy že byla ve stresu a chtěla mít záležitost rychle za sebou, není právně relevantním důvodem pro zpochybnění daného pokutového bloku coby podkladu pro záznam bodů do registru řidičů.

Za této situace byl návrh žalobkyně, aby krajský soud doplnil dokazování výsledkem ošetřující lékařky jejího syna, zcela nadbytečný, a z toho důvodu jej krajský soud při jednání zamítl. Skutečnosti, které jí chtěla žalobkyně prokazovat, tedy například že lékařku o záchvatech syna v inkriminovaný den informovala, jak epileptický záchvat probíhá, jak vypadá osoba po jeho odeznění, proč se zasahujícím policistům mohlo jevit, že její syn je v pořádku, jsou totiž pro posouzení věci právně nevýznamné.

Pro úplnost (a v podstatě obiter dictum) krajský soud konstatuje, že nepřehlédl ve správním spise založené sdělení Krajského ředitelství policie Královéhradeckého

kraje, odboru služby dopravní policie, ze dne 16. 2. 2016, č. j. KRP-10553-2/ČJ-2016-0500DP, kterým uvedený správní orgán reagoval zamítavě na podnět žalobkyně k přezkumnému řízení týkající se pravomocného rozhodnutí policejního orgánu v daném blokovém řízení. V souvislosti s tímto podnětem byly se všemi členy zasahující policejní hlídky sepsány úřední záznamy. Z nich ovšem vyplynul poněkud jiný popis průběhu policejní kontroly a následného blokového řízení, než jak jej líčila žalobkyně. Dle zasahujících policistů se při projednání přestupku žalobkyně nechovala nervózně, nebyla rozrušená, nebyly na ní patrné známky stresu. Nezmínila zdravotní problémy syna, ani to, že pro něj potřebuje okamžité lékařské ošetření nebo konzultaci s lékařem. Jela navíc směrem od nemocnice.

Oprávněnosti první žalobní námitky tak krajský soud přisvědčit nemohl. A nebyl k tomu důvod ani v případě druhé žalobní námitky.

S právním názorem žalobkyně, že správní orgány nedostatečně aplikovaly závěry judikatury Nejvyššího správního soudu, konkrétně usnesení jeho rozšířeného senátu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2014-55, se ztotožnit nelze. Žalobkyně totiž z obsahu uvedeného usnesení vyvodila závěr, že dle Nejvyššího správního soudu správní orgány mají povinnost řidiče průběžně informovat o jednotlivých záznamech bodů do jeho evidenční karty řidiče. Není tomu tak.

Jak již přiléhavě upozornil žalovaný ve vyjádření k žalobě, povinnost příslušného správního orgánu vyrozumět řidiče o provedeném záznamu bodů je v souladu s ustanovením § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena pouze pro případ, kdy řidič takovým záznamem dosáhne celkového počtu 12 bodů. Existenci uvedené a v tuto chvíli stále účinné právní úpravy nezpochybnil ani Nejvyšší správní soud ve shora citovaném usnesení svého rozšířeného senátu. K dané problematice uvedl toliko: *„Z citované právní úpravy tak vyplývá, že zatímco dosažení 12 bodů je řidiči automaticky oznámeno, pro informaci o jednotlivých záznamech bodů a aktuálním bodovém stavu musí řidič vyvinout vlastní iniciativu a podat žádost u příslušného obecního úřadu nebo kontaktního místa veřejné správy. S ohledem na skutečnost, že i jednotlivý záznam bodů do registru řidičů je „trestem“ ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny a čl. 7 odst. 1 věty druhé Úmluvy, jeví se de lege ferenda (zvýraznění provedeno krajským soudem) vhodnějším, aby řidiči bylo z úřední povinnosti oznámeno i provedení jednotlivého záznamu.“*

Nejvyšší správní soud tedy pouze vyjádřil názor, že by do budoucna, při případné novele zákona o silničním provozu či nové právní úpravě dané problematiky, považoval za vhodné upravit oznamování záznamu bodů do registru řidičů ze strany příslušného správního orgánu naznačeným způsobem. Ke změně zákona o silničním provozu v uvedeném duchu však doposud nedošlo, uzavírá krajský soud.

S ohledem na shora uvedené musel krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítnout ve smyslu ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.

V. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný se náhrady nákladů řízení při jednání soudu výslovně vzdal.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 19. květen 2017

JUDr. Jan Rutsch
předseda senátu